Toelichting

Inleiding

Met deze wijziging van bijlage 1a en 1b van de Regeling zorgverzekering (Rzv) worden vitaminen, mineralen en paracetamol, waarvoor een gelijkwaardig of nagenoeg gelijkwaardig alternatief bestaat in de vrije verkoop, per 1 januari 2019 niet meer vergoed vanuit het basispakket.

Achtergond en advies Zorginstituut

Het Zorginstituut Nederland (Zorginstituut) is verzocht om een advies uit te brengen in het kader van de taakstelling Stringent Pakketbeheer. Bij Stringent Pakketbeheer speelt onder meer de vraag of behandelingen in het verzekerde pakket thuishoren vanuit het perspectief van noodzakelijk te verzekeren zorg. Aan het Zorginstituut is de vraag voorgelegd of vitaminen, mineralen en paracetamol 1000 mg vanuit dit oogpunt thuishoren in het pakket. Het Zorginstituut heeft op 13 december 2016 geadviseerd om vitaminen, mineralen en paracetamol, waarvoor een vergelijkbaar alternatief bestaat in de vrije verkoop, uit het pakket te halen (Kamerstukken II 2017/18 29689, nr. 797). Het advies is gebaseerd op een afbakening van de collectieve verantwoordelijkheid voor vergoeding van zorgkosten en een maatschappelijke weging van welke zorgkosten voor eigen rekening kunnen komen en welke zorgkosten niet (meer) gedragen kunnen worden door het individu.

De overweging van het Zorginstituut in zijn advies is dat geneesmiddelen die lage kosten voor de patiënt met zich meebrengen en waarvoor een (nagenoeg) gelijkwaardig alternatief in de vrije verkoop beschikbaar is niet voldoen aan de toets op het pakketcriterium noodzakelijkheid. Ze horen daarmee niet in het basispakket thuis. Volgens het Zorginstituut kunnen mensen de kosten van deze middelen zelf dragen en is het niet te verantwoorden dat deze vanuit de collectief gefinancierde basispakket vergoed worden. De effectiviteit van deze middelen en ook de medische noodzaak staan niet ter discussie. In het advies is het Zorginstituut er dus toe gekomen vitaminen, mineralen en paracetamol waarvoor een nagenoeg gelijkwaardig alternatief beschikbaar is, niet thuishoren in het verzekerde pakket. Bovendien zijn deze middelen vaak aanzienlijk goedkoper in de vrije verkoop dan op recept bij de apotheek. Dit komt onder meer doordat er in de vrije verkoop geen receptregelvergoeding van toepassing is.

Rond 1 miljoen verzekerden maakte gebruik van deze middelen ten laste van de basisverzekering. Door deze maatregel komt ongeveer 35 miljoen euro per jaar vrij, waarvan ongeveer 33% geneesmiddelkosten en 66% receptregelvergoedingen (kosten voor terhandstelling).

Overname advies Zorginstituut en behandeling in de Tweede Kamer

Op 1 juni heeft de Minister voor Medische Zorg en Sport (MZS) de Tweede Kamer geïnformeerd over de voorgenomen pakketwijzigingen voor 2019 (Kamerstukken II 2017/18 29689 nr. 909), waaronder de pakketbeperking waar het gaat om vitaminen, mineralen en paracetamol waarvoor een gelijkwaardig of nagenoeg gelijkwaardig alternatief bestaat in de vrije verkoop. In die brief is aangegeven dat het advies van het Zorginstituut wordt overgenomen en dat de financiële middelen die vrijkomen worden ingezet om andere pakketmaatregelen te financieren.

Tijdens het algemeen overleg (AO) Pakketbeheer van 27 juni 2018 is over het voorstel van de minister gesproken. Tijdens het AO is aandacht gevraagd voor substitutie naar zwaardere middelen en de therapietrouw nadat de maatregel is doorgevoerd. De minister voor Medische Zorg en Sport heeft hierop toegezegd dat hij deze aspecten zal monitoren en hier medio 2020 over zal rapporteren.

Deze regeling geldt met ingang van 1 januari 2019, zodat de genoemde producten geen deel meer uitmaken van het verzekerde pakket in 2019, het betreft hier de geneesmiddelen in artikel I, onderdelen 3 en 6 van deze regeling.

Ten slotte betekent de maatregel ook dat toekomstige aanvragen voor het Geneesmiddelenvergoedingssysteem voor vitaminen, mineralen of paracetamol waarvoor een

nagenoeg gelijkwaardig alternatief in de vrije verkoop verkrijgbaar is, evenmin in het basispakket zullen worden opgenomen.

De Minister voor Medische Zorg,

Bruno Bruins